

EUROOPA KOHTU OTSUS

7. mai 1998*

[...]

Töötajate vaba liikumine – Liikmesriigi õigusnormid, millega juriidilisi isikuid kohustatakse nimetama juhataja, kelle elukoht on riigis – Kaudne diskrimineerimine

Kohtuasjas C-350/96,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EÜ asutamislepingu artikli 177 alusel esitatud Verwaltungsgerichtshof'i (Austria) eelotsusetaotlus, millega soovitakse saada nimetatud kohtus pooleliolevas vaidluses järgmiste poolte vahel:

Clean Car Autoservice GmbH

ja

Landeshauptmann von Wien,

eelotsust EÜ asutamislepingu artikli 48 ning nõukogu 15. oktoobri 1968. aasta määruse (EMÜ) nr 1612/68 töötajate liikumisvabaduse kohta ühenduse piires (EÜT L 257, lk 2; ELT eriväljaanne 05/01, lk 15) artiklite 1–3 tõlgendamise kohta,

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja esimees H. Ragnemalm, kohtunikud R. Schintgen (ettekandja), G. F. Mancini, J. L. Murray ja G. Hirsch,

kohtujurist: N. Fennelly,

kohtusekretär: ametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Clean Car Autoservice GesmbH, esindaja: advokaat Christoph Kerres, Viin,

- Landeshauptmann von Wien, esindaja: Viini liidumaa valitsuse abiametnik Erich Hechtner,

- Austria valitsus, esindaja: välisministeeriumi suursaadik Franz Cede,

---

* Kohtumenetluse keel: saksa.

- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: õigusnõunikud Peter Hillenkamp ja Pieter Jan Kuijper,

arvestades kohtuistungil ettekannet,

olles 23. oktoobri 1997. aasta kohtuistungil ära kuulunud suulised märkused, mille esitas komisjon,

olles 4. detsembri 1997. aasta kohtuistungil ära kuulunud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1. Verwaltungsgerichtshof (halduskohus) esitas 8. oktoobri 1996. aasta määrusega, mis jõudis Euroopa Kohtusse sama aasta 24. oktoobril, EÜ asutamislepingu artikli 177 alusel kaks eelotsuse küsimust sama lepingu artikli 48 ning nõukogu 15. oktoobri 1968. aasta määruse (EMÜ) nr 1612/68 töötajate liikumisvabaduse kohta ühenduse piires (EÜT L 257, lk 2; ELT eriväljaanne 05/01, lk 15) artiklite 1–3 tõlgendamise kohta.

2. Need küsimused kerkisid üles Austrias asutatud äriühingu Fortress Immobilien Entwicklungs GesmbH, praeguse nimega Clean Car Autoservice GesmbH (edaspidi „Clean Car”), registrijärgne asukoht Viin, ja Landeshauptmann von Wien’i vahel seetõttu, et viimane jättis rahuldamata deklaratsiooni, mille Clean Car esitas tegevusalal tegutsemiseks, põhjendusel, et see oli nimetanud juhataja, kelle elukoht ei ole Austrias.

Austria õigusnormid

3. 1994. aasta Gewerbeordnung’i (Austria käsitöö-, kaubandus- ja tööstusseadustik, edaspidi „GewO 1994”) artikli 9 lõike 1 järgi võivad juriidilised isikud, isikuühingud (täis- või usaldusühingud) ning registreeritud mittetulundusühingud (mittetulunduslikud täis- ja usaldusühingud) võivad tegutseda käsitööstuslikul, kaubanduslikul või tööstuslikul tegevusalal tingimusel, et nad on nimetanud juhataja või üürilevõtja vastavalt GewO 1994 artiklitele 39 ja 40.

4. GewO 1994 artikli 39 lõiked 1–3 sätestavad:

„1. Käsitöö-, kaubandus- või tööstusettevõtte omanik võib nimetada tegevusalal tegutsema juhataja, kes vastutab omaniku ees selle eest, et tegevusalal tegutsetakse laitmatult, ja haldusasutuse ees (artikkel 333) selle eest, et järgitakse käsitööstuslikul, kaubanduslikul või tööstuslikul tegevusalal tegutsemist käsitlevaid õigusnorme; omanikul on kohustus nimetada ametisse juhataja, kui tema elukoht ei ole riigis.

2. Juhataja peab vastama tema isikut käsitlevatele tingimustele, mis on käsitööstuslikul, kaubanduslikul või tööstuslikul tegevusalal tegutsemiseks kehtestatud, elama riigis ja olema suuteline tõepoolest ettevõttes tegutsema. Kui tegemist on elukutsega, mille puhul

nõutakse kutsesobivuse tõendit, peab nimetatav juriidilise isiku juhataja vastavalt artikli 9 lõikele 1 ka:

1) kuuluma juriidilist isikut seaduslikult esindavasse organisse või

2) töötama ettevõttes vähemalt nii palju, et see moodustab poole iganädalasest normaaltööajast, ja tasuma täies ulatuses sotsiaalmaksu vastavalt seda valdkonda reguleerivatele õigusnormidele.

Juhataja, kelle riigis mitte elav ettevõtte omanik peab vastavalt lõikele 1 ametisse nimetama tegevusalal tegutsemiseks, mille puhul nõutakse kutsesobivuse tõendit, peab töötama ettevõttes vähemalt nii palju, et see moodustab poole iganädalasest normaaltööajast, ja tasuma täies ulatuses sotsiaalmaksu vastavalt seda valdkonda reguleerivatele õigusnormidele. Artikli 39 lõiget 2, mis kehtis kuni föderaalseaduse BGBl. 29/1993 jõustumiseni, kohaldatakse edasi 1. juuli 1993. aasta seisuga juhatajateks nimetatud isikute suhtes ja seda kuni 31. detsembrini 1998, viimane kuupäev kaasa arvatud.

3. Juhtudel, kui juhataja ametissenimetamine on kohustuslik, peab omanik leidma juhataja, kes peab tõepoolest töötama ettevõttes.”

5. Kui juhataja ametissenimetamisest teatati või selleks anti luba, kohaldatakse tema suhtes vastavalt GewO 1994 artikli 370 lõikele 2 võimalikke rahalisi karitusi, mis on seotud tegevusalal tegutsemisega.

6. GewO 1994 artikli 5 lõike 1 kohaselt võib käsitöenduslikel, kaubanduslikel või tööstuslikel tegevusaladel tegutseda artiklis 339 nimetatud tegevusalal tegutsemise deklaratsiooni alusel, kui on täidetud üld- ja võimalikud eritingimused, välja arvatud erandid, mis ei ole käesoleval juhul asjakohased.

7. GewO 1994 artikli 339 lõike 1 kohaselt peab isik, kes soovib tegutseda käsitöenduslikul, kaubanduslikul või tööstuslikul tegevusalal, juhul, kui tegemist ei ole käsitöendusliku, kaubandusliku või tööstusliku tegevusalaga, milleks on vaja luba ja mille puhul tuleb esitada mingi muu sobivustõend kui oskustunnistus, esitama selle kohta deklaratsiooni tegevuskoha distrikti haldusasutusele.

8. GewO 1994 artikli 340 lõike 1 järgi peab distrikti haldusasutus kontrollima artikli 339 lõikes 1 nimetatud käsitöenduslikul, kaubanduslikul või tööstuslikul tegevusalal tegutsemise deklaratsiooni alusel, kas näidatud tegevuskohas asjaomase isiku deklareeritud tegevusalal tegutsemise seaduslikud tingimused on täidetud. Kui tingimused ei ole täidetud, peab distrikti haldusasutus vastavalt selle artikli lõikele 7 selle märkima ära haldusotsuses ja keelama sellel tegevusalal tegutsemise.

Põhikohtuasi

9. 13. juunil 1995 deklareeris Clean Car Magistrat der Stadt Wien'ile (Viini linna halusasutus) tegevusala, milleks oli „mootorsõidukite hooldus (autoteenindus), välja arvatud igasugune käsitöenduslik tegevus”. Ta teatas samaaegselt, et oli nimetanud

vastavalt GewO 1994-le juhatajaks Berliinis elava Saksamaa Liitvabariigi kodaniku Rudolf Henssen'i; ta näitas lisaks, et viimane otsib parajasti üürikorterit Austrias ja seega edastatakse seda elukohta käsitlev deklaratsioon hiljem.

10. Magistrat der Stad Wien leidis 20. juuli 1995. aasta otsuses, et seaduslikud tingimused, mis peavad olema täidetud enne tegevusalal tegutsema hakkamist, ei ole täidetud, ning keelas selle seega põhjendusel, et juhataja puhul peavad olema täidetud asjaomasel tegevusalal tegutsemiseks nõutavad tema isikut käsitlevad tingimused, tema elukoht peab olema riigis ja ta peab vastavalt GewO 1994 artikli 39 lõikele 2 olema tõepoolest suuteline töötama ettevõttes.

11. Clean Car esitas 10. augustil 1995 selle otsuse peale Landeshauptmann von Wien'ile halduskaebuse ja väitis, et ametisse nimetatud juhatajal oli sel ajal Austrias elukoht ja et igal juhul piisas alates Austria Vabariigi ühinemisest Euroopa Liiduga elukohast Euroopa Liidus, et seaduses kehtestatud kohustused oleksid täidetud.

12. Landeshauptmann von Wien jättis 2. novembri 1995. aasta otsusega kaebuse rahuldamata peamiselt põhjendusel, et kuna tegevusala deklaratsioon on konstitutiivne, tuli faktilist ja õiguslikku olukorda võtta arvesse niisugusena, nagu see eksisteeris selle deklaratsiooni esitamise hetkel, ning et sel hetkel ei olnud ametisse nimetatud juhatajal veel elukohta riigis.

13. Clean Car pöördus 21. detsembril 1995 vaidluse lahendamiseks Verwaltungsgerichtshof'i poole, väites, et ei Magistrat der Stadt Wien'i ega Landeshauptmann von Wien'i otsuses ei võetud arvesse ühenduse õigusel põhinevaid argumente. Clean Car viitas eelkõige EÜ asutamislepingu artiklitele 6 ja 48 ning väitis, et tema ametissenimetatud juhatajal on tema teenistuses ja seega tema töötajana õigus vabalt liikuda, nagu näeb ette see viimane artikkel.

14. Võttes arvesse, et tegemaks otsus asjas, milles tema poole pöörduti, peab ta tegema kindlaks, kas see, kui Austria seadusandja keelab tegevusalal tegutseval ettevõtte omanikul nimetada juhatajana ametisse töötajat, kelle elukoht ei ole Austrias, on vastuolus ühenduse õigusega niisugusena, nagu see tuleneb asutamislepingu artiklist 48 ja määruse nr 1612/68 artiklitest 1–3, otsustas Verwaltungsgerichtshof menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas EÜ asutamislepingu artiklit 48 ja määruse nr 1612/68 artikleid 1–3 tuleb tõlgendada nii, et need annavad ka liikmesriikide tööandjatele õiguse võtta tööle töötajaid, kes on teise liikmesriigi kodanikud, ilma et need töötajad peaksid vastama tingimustele, milles ei nimetata kõll kodakondsust, kuid mis on tüüpiliselt seotud riigi kodaniku seisusega?

2. Kas juhul, kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, tuleb EÜ asutamislepingu artiklit 48 ja määruse nr 1612/68 artikleid 1–3 tõlgendada nii, et need ei takista kehtestamast niisugust õigusnormi nagu GewO 1994 artikli 39 lõige 2, mille kohaselt saab käsitöenduslikul, kaubanduslikul või tööstuslikul tegevusalal tegutseva ettevõtte omanik nimetada seadusliku juhatajana ametisse ainult isiku, kelle elukoht on Austrias?”

15. Oma eelotsusetaotluses ütleb liikmesriigi kohus, et esiteks on vaja teha kindlaks, kas tööandja võib ka tugineda ühenduse töötajate vaba liikumist käsitlevatele õigusnormidele, mille adressaadiks on eelkõige töötajad. Kui vastus sellele küsimusele on jaatav, on seejärel vaja arutada, kas needsamad õigusnormid ei luba kehtestada niisugust õigusnormi nagu GewO 1994 artikli 39 lõige 2, võttes arvesse eelkõige asutamislepingu artikli 48 lõikest 3 tulenevaid piiranguid ja asjaolu, et GewO 1994 artikli 370 lõike 2 järgi vastutab juhataja oma tegevusalal tegutsedes kohaldatavate õigusnormide järgimise eest.

Esimene küsimus

16. Oma esimeses küsimuses tahab eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas võrdse kohtlemise põhimõttele töötajate vaba kohtlemise valdkonnas, mis on sätestatud asutamislepingu artiklis 48 ja määruse nr 1612/68 artiklites 1–3, võib tugineda ka tööandja, et võtta selles liikmesriigis, kus ta on asutatud, tööle töötajaid, kes on teise liikmesriigi kodanikud.

17. Kõigepealt tuleb märkida, et määruse nr 1612/68 artiklites 1–3 on ainult selgitatud ja viidud ellu õigused, mis tulenevad juba asutamislepingu artiklist 48 (vt selle kohta 23. veebruari 1994. aasta otsust kohtuasjas C-419/92: Scholz, EKL 1994, lk I-505, punkt 6).

18. Seejärel tuleb tõdeda, et artikli 48 lõikes 1 on sätestatud üldises sõnastuses, et tagatakse töötajate liikumisvabadus ühenduse piires. Sama artikli lõigete 2 ja 3 kohaselt nõuab see igasuguse kodakondsusel põhineva liikmesriikide töötajate diskrimineerimise kaotamist nii töölevõtmisel, töö tasustamisel kui ka töötingimuste puhul ning toob alludes piirangutele, mis on õigustatud avaliku korra, julgeoleku või rahvatervise seisukohalt, endaga kaasa õiguse võtta vastu tegelikult tehtud tööpakkumisi, liikuda sel eesmärgil vabalt liikmesriikide territooriumil, viibida liikmesriigis, et seal töötada samadel tingimustel nagu selle riigi kodanikud, ja jääda sinna pärast seal töötamist.

19. Kuigi need õigused on kahtlemata isikutel, keda otseselt silmas peetakse, nimelt töötajatel, ei näita miski artikli 48 sõnastuses, et nendele ei võiks toetuda teised isikud, eelkõige tööandjad.

20. Tuleb ka märkida, et selleks, et see oleks tõhus ja kasulik, peab töötajate õigusega olla tööle võetud ja töötada ilma diskrimineerimiseta tingimata kaasnema tööandjate õigus neid tööle võtta nii, et järgitakse töötajate vaba liikumist käsitlevaid õigusnorme.

21. Nimelt võib neid õigusnorme kergesti pidada maksvusetuks, kui liikmesriikidel piisab nendes sätestatud keeldudest kõrvalehiilimiseks sellest, kui nad kehtestavad tööandjatele töötaja töölevõtmiseks tingimused, millele viimane peab vastama ning mis juhul, kui need kehtestataks otseselt, kujutaksid endast selle vaba liikumise õiguse kasutamise piirangut, mida ta või asutamislepingu 47 järgi nõuda.

22. Lõpuks tuleb rõhutada, et eelnevat tõlgendust kinnitab nii määruse nr 1612/68 artikkel 2 kui ka Euroopa Kohtu praktika.

23. Esiteks tuleneb määruse nr 1612/68 artiklist 2 sõnaselgelt, et liikmesriigi territooriumil tegutsev iga töandja peab liikmesriigi iga kodanikuga saama sõlmida ja täita töölepinguid kooskõlas kehtivate õigus- ja haldusnormidega, ilma et sellest tuleneks mingit diskrimineerimist.

24. Teiseks tuleneb eelkõige 15. detsembri 1995. aasta otsusest kohtuasjas C-415/93: Bosman (EKL 1995, lk I-4921, punktid 84–86), et asutamislepingu artikli 48 lõikes 3 ette nähtud avaliku korra, julgeoleku või rahvatervise põhjustele võivad tugineda mitte üksnes liikmesriigid selleks, et õigustada nende õigus- ja haldusnormidest tulenevaid töötajate vaba liikumise piiranguid, vaid ka eraisikud selleks, et õigustada niisuguseid piiranguid, mis tulenevad eraisikute sõlmitud või valitud lepingutest või muudest aktidest. Kui töandja võib aga tugineda artikli 48 lõikes 3 ette nähtud erandile, peab ta saama tugineda ka niisugustele põhimõtetele, mis tulenevad eelkõige sama artikli lõigetest 1 ja 2.

25. Esitatud põhjendustest lähtudes tuleb esimesele küsimusele vastata, et võrdse kohtlemise nõudele töötajate vaba liikumise valdkonnas, mis on sätestatud asutamislepingu artiklis 48, võib tugineda ka töandja, et võtta selles liikmesriigis, kus ta on asutatud, tööle töötajaid, kes on mõne teise liikmesriigi kodanikud.

Teine küsimus

26. Teises küsimuses soovib liikmesriigi kohus sisuliselt teada, kas asutamislepingu artikkel 48 ei luba liikmesriigil ette näha, et ettevõtte omanik, kes tegutseb selle liikmesriigi territooriumil käsitöanduslikul, kaubanduslikul või tööstuslikul tegevusalal, saab juhatajana ametisse nimetada ainult isiku, kes elab seal.

27. Sellega seoses tuleb kõigepealt meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei keela võrdse kohtlemise eeskirjad mitte ainult ilmselge diskrimineerimise kodakondsuse alusel, vaid ka igasuguse varjatud diskrimineerimise, mis mõne muu tunnuse järgi vahet tehes toob faktiliselt kaasa samasuguse tagajärje (12. veebruari 1997. aasta otsus kohtuasjas 266/95: Merino García, EKL 1997, lk I-3279, punkt 33).

28. On tõsi, et sellist õigusnormi nagu GewO 1994 artikli 39 lõiget 2 kohaldatakse sõltumata selle isiku kodakondsusest, kes tuleb juhatajana ametisse nimetada.

29. Nagu Euroopa Kohus on siiski tõdenud (vt eelkõige 14. veebruari 1995. aasta otsust kohtuasjas C-279/93: Schumacker, EKL 1995, lk I-225, punkt 28), võib siseriiklik õigusnorm, mis näeb ette vahettegemise elukohakriteeriumi alusel, olla kahjulik peamiselt teiste liikmesriikide kodanikele. Nimelt on mitteresidendid sagedamini teiste riikide kodanikud.

30. Selles olukorras võib see, kui teiste liikmesriikide kodanikelt nõutakse elukohta asjaomases liikmesriigis, et neid võiks ametisse nimetada käsitöanduslikul, kaubanduslikul või tööstuslikult tegevusalal tegutseva ettevõtete juhatajana, kujutada endast kaudset kodakondsusel põhinevat diskrimineerimist, mis on asutamislepingu artikli 48 lõikega 2 vastuolus.

31. See oleks teisiti ainult siis, kui niisuguse elukohakriteeriumi kehtestamine põhineb objektiivsetel, asjaomaste isikute kodakondsusest sõltumatutel kaalutlustel ja on proportsionaalne siseriikliku õigusega taotletava legitiimse eesmärgi suhtes (vt selle kohta 15. jaanuari 1998. aasta otsus kohtuasjas C-15/96: Schönning-Kougebetopoulou, EKL 1998, lk I-00048, punkt 21).

32. Selles olukorras tuleb meenutada, et käesoleva kohtuotsuse punktist 15 tuleneb, et liikmesriigi kohus viitas oma eelotsusetaotluses sõnaselgelt asjaolule, et GewO 1994 artikli 370 lõike 2 kohaselt, mille järgi tuleb ametissenimetatud juhataja suhtes kohaldada rahalisi karistusi, vastutab ta asjaomasel tegevusalal tegutsedes kohaldatavate õigusnormide järgimise eest.

33. Landeshauptmann von Wien ja Austria valitsus selgitasid oma kirjalikes märkustes selles osas, et elukohatingimuse eesmärk on tagada, et nendest karistustest, mida juhataja suhtes kohaldatakse, saab teda teavitada ja neid saab tema suhtes täide viia. Lisaks peab see tagama, et juhataja vastab teisele tingimusele, mis on talle kehtestatud GewO 1994 artikli 39 lõikega 2 ja mis seisneb selles, et ta peab olema suuteline tõepoolest ettevõttes töötama.

34. Selles osas tuleb tõdeda, et elukohatingimus ei ole kas sobiv selleks, et tagada kõnesoleva eesmärgi saavutamine, või ületab selle, mis on nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalik.

35. Teiseks et taga seda, et juhataja on tõepoolest võimeline ettevõttes töötama, tingimata see, kui ta elab liikmesriigis, kus ettevõtja on asutatud ja tegutseb. Juhatajal, kes elab selles liikmesriigis, aga kaugel ettevõtja tegevuskohast, peab üldiselt olema raskem ettevõttes tõepoolest töötada kui isikul, kelle elukoht on küll teises liikmesriigis, kuid see asub ettevõtja tegevuskoha lähedal.

36. Teiseks võimaldaksid seda, et juhatajale määratud rahalistest karistustest saab talle teatada ja neid tema suhtes täide viia, tagada muud, vähem piiravad meetmed, näiteks karistusest teatamine juhataja tööle võtnud ettevõtja registrijärgsesse asukohta ja trahvi tasumise tagamine eelneva tagatisraha määramisega.

37. Lõpuks tuleb lisada, et isegi niisugused meetmed ei ole kõnesolevate eesmärkide seisukohast õigustatud juhul, kui teises liikmesriigis elavale juhatajale määratud rahalistest karistustest teatamine ja nende elluviimine tagatakse rahvusvahelise lepinguga, mille sõlmivad ettevõtja asukoha liikmesriik ja juhataja elukoha liikmesriik.

38. Selles olukorras tuleb järeldada, et vaidlusalune elukohatingimus kujutab endast kaudset diskrimineerimist.

39. Asutamislepingu artikli 48 lõikel 3 põhinevate põhjuste osas, mida eelotsusetaotluse esitanud kohus samuti mainib, tuleb märkida, et ükski julgeoleku või rahvatervisega seotud põhjus ei saa õigustada niisuguseid üldist laadi õigusnorme, millega on käesoleval juhul tegemist põhikohtuasjas.

40. Mis puudutab avalikul korral põhinevat põhjust, mis on samuti ette nähtud asutamislepingu artikli 48 lõikes 3, siis tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on juba otsustanud (27. oktoobri 1977. aasta otsus kohtuasjas 30/77: Bouchereau, EKL 1977, lk 1999), et kui see võib õigustada mõningaid ühenduse õigusest tulenevaid isikute vaba liikumise piiranguid, eeldab avaliku korra mõistele tuginemine, mida on kasutatud asutamislepingu artikli 48 lõikes 3, igal juhul, et lisaks igasuguse seaduserikkumisega kaasnevale ühiskondliku korra häirimisele esineb reaalne ja piisavalt tõsine oht, mis ähvardab mõnda ühiskonna põhihuvi.

41. Kohtutoimikust ei tulene aga, et seda liiki huvi võiks kahjustada see, kui ettevõtte omanik võib vabalt selle tegevusalal tegutsemiseks ametisse nimetada juhataja, kelle elukoht ei ole asjaomases riigis.

42. Seega ei saa ka niisugune õigusnorm, millega on tegemist põhikohtuasjas ja mis nõuab kõikidelt juhatajana ametisse nimetatud töötajatelt tegevusalal tegutsemise puhul elukohta asjaomases riigis, olla õigustatud avaliku korra seisukohast asutamislepingu artikli 48 lõike 3 tähenduses.

43. Esitatud põhjendustest lähtudes tuleb teisele küsimusele vastata, et asutamislepingu artikkel 48 ei luba liikmesriigil ette näha, et ettevõtte omanik, kes tegutseb selle liikmesriigi territooriumil käsitööstuslikul, kaubanduslikul või tööstuslikul tegevusalal, saab juhatajana ametisse nimetada ainult isiku, kes elab seal.

Kohtukulud

44. Euroopa Kohtule märkusi esitanud Austria valitsuse ja komisjoni kohtukulud ei hüvitata. Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus liikmesriigi kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse nimetatud kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

vastates Verwaltungsgerichtshof'i 8. oktoobri 1996. aasta määrustega esitatud eelotsuse küsimustele, otsustab:

1. Võrdse kohtlemise nõudele töötajate vaba liikumise valdkonnas, mis on sätestatud asutamislepingu artiklis 48, võib tugineda ka tööandja, et võtta selles liikmesriigis, kus ta on asutatud, tööle töötajaid, kes on mõne teise liikmesriigi kodanikud.

2. Asutamislepingu artikkel 48 ei luba liikmesriigil ette näha, et ettevõtte omanik, kes tegutseb selle liikmesriigi territooriumil käsitööstuslikul, kaubanduslikul või tööstuslikul tegevusalal, saab juhatajana ametisse nimetada ainult isiku, kes elab seal.

Ragnemalm

Schintgen

Mancini

Murray

Hirsch

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 7. mail 1998 Luxembourgis.

Kohtusekretär

Kuuenda koja esimees

R. Grass

H. Ragnemalm